

TOIMITTANEET

SONJA KOSUNEN, HEIDI HUILLA JA SARA JUVONEN

OPETTAJUUS ERIYTYVÄSSÄ SUOMESSA

GauDeamus

OPETUS- JA
KULTTUURIMINISTERIÖ

KONEEN SÄÄTIÖ

Opetus- ja kulttuuriministeriö ja Koneen Säätiö ovat
tukeneet teoksen taustalla olevia tutkimushankkeita.

Copyright © 2026 Tekijät & Gaudeamus Oy

Gaudeamus Oy
Kaisaniemenkatu 13 A, 00100 Helsinki
www.gaudeamus.fi

Tuoteturvallisuuteen liittyvät tiedustelut:
info@gaudeamus.fi

Kansi: Hanna Lahti / Huomen GDI

KL 38.5, 30

ISBN 978-952-345-391-3

Painopaikka: Otavan Kirjapaino Oy, Keuruu 2026

SISÄLLYS

- 1 Eriytyvä opettajuus 2020-luvun kouluissa ja päiväkodeissa 7

Sonja Kosunen, Heidi Huilla ja Sara Juvonen

I TYÖMARKKINOIDEN ERIITYMINEN

- 2 Opettajapulan ja opettajasegregaation rakentuminen Suomessa..... 29

Sonja Kosunen, Heidi Huilla ja Juhani Saari

- 3 Lähteä vai jäädä: miksi opettaja vaihtaa työpaikkaa?..... 51

Sara Juvonen

- 4 Opettajat ja koulun sisäinen segregatio: kuka opettaa painotetussa ja yleisopetuksessa? 73

Heidi Huilla, Sonja Kosunen ja Lotta Saariluoma

II ELÄMÄNTYYLIEN ERIITYMINEN

- 5 Opettajien yhteiskuntaluokka ja elämäntyylien eriytyminen. ... 97

Sonja Kosunen ja Lotta Saariluoma

- 6 Opettajien poliittiset orientaatiot varhaiskasvatuksesta lukioon.....123

Lotta Saariluoma ja Sonja Kosunen

III TYÖYMPÄRISTÖJEN ERIITYMINEN

7 Opettajan tehtävä: miksi opetan, ketä opetan?	147
<i>Sara Juvonen, Tiina Luoma, Marika Pylkkö, Heidi Huilla ja Alina Inkinen</i>	
8 Opettajien pedagogiset lähestymistavat sukupuoleen	176
<i>Salla Myyry, Sara Juvonen, Heidi Huilla ja Sonja Kosunen</i>	
9 Oppilaiden moninaiset taustat aineenopettajien tulkintoissa	200
<i>Tiina Luoma, Lotta Saariluoma ja Johanna Ignatius</i>	
10 Yhteiskuntaluokkasensitiivisen pedagogiikan mahdollisuus ja käytäntö	222
<i>Sonja Kosunen, Sara Juvonen ja Heidi Huilla</i>	
Miten tutkimus tehtiin	256
Liitetaulukot	282
Viitteet	291
Kirjallisuus	304
Kiitokset	334
Kirjoittajat	335